

Kulturdepartementet

Statens konstråd
Box 45134
104 30 Stockholm**Uppdrag till Statens konstråd att förbereda en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden med inriktning på konstnärlig gestaltning**

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens konstråd att förbereda en satsning på kulturverksamheter i vissa bostadsområden med inriktning på konstnärlig gestaltning 2016–2018. Satsningens innehåll ska utgå från de boendes behov och kunskap om platsen, och präglas av ett brett medborgarinflytande.

Syftet med satsningen är att skapa goda förutsättningar för ökat inflytande, delaktighet och utbud av kultur och konstnärlig gestaltning i vissa utvalda bostadsområden. Satsningen bör kunna nå alla åldersgrupper och är även en satsning för ökad demokratisk delaktighet. Som sådan bör den främst vända sig till områden med lågt valdeltagande.

Statens konstråd ska samråda med Statens kulturråd som ges ett motsvarande uppdrag när det gäller övrig kulturverksamhet, så att en statlig helhetssyn främjas inom satsningen.

I uppdraget ingår att

- förbereda satsningen och föreslå former för hur satsningen ska genomföras och följas upp,
- lyfta fram praktiska exempel på hur programmets olika miljöer kan berikas konstnärligt,
- lämna förslag på hur regeringens styrningsdokument bör formuleras,
- i samråd med Statens kulturråd föreslå en gemensam benämning på satsningen 2016–2018.

I regeringens ekonomiska vårproposition (prop. 2014/15:100) beräknar regeringen att tillföra totalt 170 miljoner kronor till en satsning på kultur och konstnärlig gestaltning i vissa bostadsområden, fördelat på 50

miljoner kronor 2016, 60 miljoner kronor 2017 och 60 miljoner kronor 2018. Av dessa medel bedöms den del som Statens konstråd ska ansvara för uppgå till 10 miljoner kronor 2016 och 12 miljoner kronor årligen 2017 respektive 2018.

För att satsningen ska kunna uppnå sitt syfte bedömer regeringen att det är viktigt att i nära samverkan med lokala aktörer och det civila samhället tillvarata det befintliga engagemanget i områdena. Den kunskap som byggts upp kring former för deltagande, demokratisk delaktighet och inflytande på kulturens arena och i andra sammanhang ska även tillvaratas. Satsningen ska präglas av mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och en god geografisk spridning. De nationella minoriteternas kulturer ska beaktas. Satsningen bör så långt som det är möjligt inrymmas i myndighetens plan för jämställdhetsintegrering 2016–2018.

Satsningen ska följas upp av Statens kulturråd och Statens konstråd på nationell nivå. För att åstadkomma en helhetssyn på alla delar i den övergripande satsningen på kultur i vissa bostadsområden ska Statens kulturråd anlita ett externt processtöd. Processtödet ska även användas för Statens konstråds uppdrag och utformas i dialog med myndigheten. Satsningen ska också utvärderas.

En delredovisning ska lämnas till Regeringskansliet (Kulturdepartementet) senast den 13 november 2015.

Skäl för regeringens beslut

I Sverige finns en god regional spridning av kulturverksamheter i hela landet, vilket bidrar till attraktiva livsmiljöer. Regeringen har dock uppmärksammat behoven av kultur- och demokratifrämjande insatser i vissa bostadsområden runt om i landet. Denna satsning är ett sätt att vidareutveckla kulturens och kulturarvets betydelse för fortsatt hållbar samhällsutveckling och ett ökat demokratiskt engagemang, dvs. för ett Sverige som håller i hop.

Regeringen föreslår i proposition vårändringsbudget (prop.2014/15:99) en förstärkning av Statens kulturråds förvaltningsanslag med 1 250 000 kronor och av Statens konstråds förvaltningsanslag med 750 000 kronor för att förbereda en satsning på kulturverksamhet i vissa bostadsområden. Statens konstråds del av satsningen är att genom konstnärlig gestaltning i dessa områden bidra till att skapa platser för möten och mer engagerande boendemiljöer för alla. Syftet är också att samverkan och deltagandet i processerna ska bidra till samhörighet och ökad demokratisk delaktighet.

Sedan 1960-talet har ett flertal satsningar gjorts för att höja den arkitektoniska och konstnärliga kvaliteten i bostadsområdena. År 1996

fick Statens konstråd ett vidgat uppdrag att utveckla formerna för konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer, även i icke-statliga miljöer, som t.ex. bostadsområden. I uppdraget *Samverkan om gestaltning av offentliga miljöer* (2010–2013) fick Statens konstråd, Boverket, Riksantikvarieämbetet och Statens centrum för arkitektur och design i uppdrag att samverka för att utveckla och stärka en helhetssyn i planeringen och gestaltningen av offentliga miljöer. Uppdraget är nu integrerat i Statens konstråds ordinarie verksamhet.

Det är viktigt att ta tillvara såväl det befintliga engagemanget i områdena som nationell och internationell expertis inom konstnärlig gestaltning. I grunden för Statens konstråds uppdrag finns en demokratisk ambition och en tro på att konsten är en viktig del i samhällsbygget och att den ska vara tillgänglig för alla. Statens konstråd har viktiga erfarenheter av att arbeta i boendemiljöer samt att arbeta med medborgardialog, samverkan, metodutveckling och kompetensöverföring.

Närmare om uppdraget och dess inriktning

Statens konstråd ska, i bred dialogprocess, arbeta fram praktiska exempel på hur utvalda områden kan berikas konstnärligt.

Inom ramen för uppdraget ska Statens konstråd

- ta tillvara lokala initiativ som redan finns med koppling till uppdragsområdet; för att skapa delaktighet och stark lokal förankring ska insatserna genomföras tillsammans med de lokala aktörerna (boende, föreningar, kommuner och fastighetsägare, m.m.),
- utveckla de unika och befintliga värdena i boendemiljöerna,
- genomföra insatser i olika format: permanent konstnärlig gestaltning, tillfälliga insatser och längre insatser i syfte att främja konstnärliga upplevelser, social interaktion och ett kreativt förhållningssätt,
- integrera ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv i insatsernas genomförande, både i beslut om medverkande konstnärer och med hänsyn till olika sociala och kulturella grupper i boendemiljöerna,
- ta tillvara befintlig kunskap om former för demokratiskt deltagande och processer för utformning av boendemiljöer.

Erfarenheter och kunskap från genomförandet av insatserna ska tas till vara, goda exempel ska spridas och metoder utvecklas så att lärdomar från insatserna kan förmedlas till andra aktörer som ska genomföra framtida satsningar.

Förutom samverkan med Statens kulturråd ska Statens konstråd, där så är lämpligt, samråda med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Boverket, Riksantikvarieämbetet och andra berörda myndigheter samt kommunala aktörer. Statens konstråd ska även

samarbeta med Statens centrum för arkitektur och design kring forskning och kunskapsspridning.

Statens konstråd bör uppmärksamma att länsstyrelserna i Skåne, Stockholm, Västra Götaland och Kronoberg har i uppdrag att främja erfarenhets- och kunskapsutbyte om det sociala hållbara perspektivet inom urbant utvecklingsarbete. Vidare bör uppmärksammas att Boverket, tillsammans med fyra andra statliga myndigheter, har i uppgift att driva en plattform för hållbar stadsutveckling.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Sarah Hurni Åsberg

Kopia till

Finansdepartementet/BA, OFA-K, OFA-SFÖ
Näringsdepartementet BT-PUB, BT-SUBT
Näringsdepartementet HT-HL, HT-RT, HT-ESR, HT-FF
Näringsdepartementet NV-KSR, NV-FÖF
Boverket
Konstnärsnämnden
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Myndigheten för kulturanalys
Sametinget
Statens kulturråd
Nämnden för hemslöjdsfrågor
Riksantikvarieämbetet
Statens centrum för arkitektur och design
samtliga landsting
Sveriges Kommuner och Landsting
Folkets Hus och Parker
Ideell kulturallians
Riksteatern